

Miroslav Plešák (1943–2021) – dramaturg, divadelník, kolega

David Drozd

Ve středu 13. října 2021 náhle a neočekávaně zemřel profesor Miroslav Plešák. Byl (a vlastně pořád je) nepominutelnou postavou zlínské a brněnské divadelní kultury, kterou spoluvytvářel jako dramaturg, spolupracovník výrazných režisérů (mezi jinými Aloise Hajdy, Miloše Hynšta a Evalda Schorma) a mnohých jiných tvůrčích osobností (třeba překladatele Ludvíka Kundery nebo dramaturga Václava Cejpkka). O tom je příslušné mluvit jiným. Chci do střípků vzpomínek přidat jen několik detailů.

Miroslav Plešák byl absolventem brněnské divadelní vědy. Na tehdejší Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně (tedy dnešní Masarykově univerzitě), a konkrétně Katedře slovanických literatur, divadelní a filmové vědy absolvoval v roce 1966 práci *Problémy dramatizace epických děl* (vedoucím práce byl šéf katedry prof. Artur Závodský). Práce byla úspěšně obhájena – pouze kuloárově se ovšem student dozvěděl, že se dopustil téměř politické provokace, když v práci citoval i teorie Jiřího Veltruského, který byl i v šedesátých letech de facto na indexu.

Ač byl institucionálně domovem nejprve v Divadle pracujících (dnešní Městské divadlo Zlín), později v činohře brněnského Národního divadla, a jako pedagog působil na Divadelní fakultě JAMU, brněnskou teatrologickou katedru považoval vždy za spřízněné pracoviště. Působili tam ostatně od devadesátých let minulého století jeho profesní kolegové, spolužáci a přátelé, především Bořivoj Srba a Margita Havlíčková. Když vznikal časopis *Theatralia*, přijal pozvání tehdejší šéfredaktorky Evy Stehlíkové do redakční rady časopisu a od roku 2009 až dosud byl jejím členem. Nejen pro svůj rozhled, ale také pro svou otevřenost a vstřícnost byl při hledání směřování časopisu a ujasňování jeho koncepce velmi nápomocný. Později se také podílel na našem doktorském studiu svou přítomností u obhajob disertačních prací jako člen komise, několikrát byl i oponentem – pečlivým, důsledným a laskavým. Fungování katedry a zejména naše bádání v dějinách českého, resp. moravského divadla sledoval velmi soustavně a pozorně. Účastnil

Doktorská zkouška Ivy Mikulové. Fotografie Radomíra D. Kokeše. 21. 10. 2016.

Zleva: David Drozd, Jiří Štefanides, Margita Havlíčková, Miroslav Plešák, Eva Stehlíková a Iva Mikulová.

se například jako pamětník naší prezentace studentských rekonstrukcí inscenací, které byly výstupem kurzu *Miloš Hynšt – průřez dílem* na podzim 2012, společně s Vladimírem Fekarem hovořili na podzim 2018 v rámci kurzu *Oblastní divadla* o svých zkušenostech s dramaturgií (prof. Plešák přizval i své studenty dramaturgie z DIFA JAMU, aby dal možnost k setkání studentů obou škol). Byl prostě nám všem jak zaujatým posluchačem a čtenářem, tak i kritikem.

Doufám, že nám Miroslav Plešák zůstane ve vzpomínkách především jako člověk přející a dobrému nápomocný, moravský (hlavně zlínský a brněnský) patriot, spjatý s lokální divadelní, literární i výtvarnou kulturou. Nezbyvá než na závěr citovat alespoň pár veršů z tvorby jeho milovaného básníka:

Do ticha zasouvá se ticho
a marně ptáš se co je tvé
když zbýváš sám a stromy u cest
haluze mají od krve

(z básně Jana Skácela „Nesnadné léto“, sbírka *Dávné proso*)